

Indsamling af prøver fra ferskvand

Bunddyr og alger

Der er mikroliv overalt i ferskvand. Mange organismer lever ved eller i bunden. Den enkleste måde er at tage et syltetøjsglas med vand, plantedele og lidt bundsnask med hjem. Led i glasset med en pipette (fx en plastik engangspipette). Der vil være forskellige organismer på rådne plantestumper og mudder. Lader man glasset stå nogle dage, er der ofte helt andre dyr at finde.

„Skyller“ man plantedele, grene, rødder eller blade i lidt vand ned i en fotobakke eller lille balje og hælder den resulterende suppe i et glas, oplever man andre former for organismer. Lad glasset stå og bundfælde en dags tid og tag materiale fra bunden af glasset med en pipette. Man kan også koncentrere prøven yderligere i en kaffetragt med et kaffefilter.

Man kan også skrabe den slimede belægning af sten eller planter og komme den i en lille flaske. Stumper af denne belægning vil være fuld af sjove småting.

Tips og tricks

Tag lidt vand med små stumper af plantedele over i et saltkar eller anden lille beholder og tag din dråbe til objektglasset derfra. Hvis der følger en lille smule partikler over på mikroskopglasset, er der næsten sikkert gevinst i form af mikroskopiske smådyr og alger.

Plankton

Plankton er de dyr, planter og bakterier, som lever i de frie vandmasser. Plankton er nødt til følge med strømmen og kan ikke selv bestemme, hvor de vil hen. Det er enkelt at indsamle levende plankton. En søbred eller bådebro er fint.

Dette skal du bruge:

- Planktonnet til indsamling af planteplankton (25 mikrometer)
- Planktonnet til indsamling af dyreplankton (fx 60 eller 100 mikrometer) – eller et børnefiskenet med en lille maskestørrelse.
- Flasker eller spande til opbevaring
- Filter (evt. bare kaffefilter) til op-koncentrering af prøver
- Engangspipetter

Sådan gør du:

Det bedste redskab er et kegleformet planktonnet med opsamlingsglas i enden. Bind en line i nettet og kast det ud, så det kan trækkes ca. 10 m gennem vandet. Træk med jævn hastighed og ikke for hurtigt.

Tøm forsigtigt indholdet ned i en opbevaringsflaske eller spand. Dyreplankton kan også med held indsamles med et finmasket børnefiskenet. Prøverne opbevares køligt indtil brug.

Tips og tricks

Lad prøverne med planteplankton stå i køleskab natten over. Diatomeer og andre ubevægelige alger synker til bunds og kan let suges op med en pipette.

Prøverne kan opkoncentreres yderligere ved at hælde prøven forsigtigt gennem et filter.

Vil man se på planktonalger, så hæld prøven op i et saltkar (lille glaskar) og udtag materiale til mikroskopering derfra. Herved undgår man de større zooplanktondyr (som fx vandlopper), der med deres bevægelse forstyrrer præparatet, og gør det svært at iagttage planktonalgerne.

Se eventuelt guiden „Brug mikroskopet“.

Brug Naturhistorisk Museums „**Mikrolivs-nøgle**“ til bestemmelse af det, du har fundet

